

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-19036400

Konu : Soru Önergeleri (7/33944)

7/33544 GK 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.09.2025 tarihli ve 1704863 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Adana Milletvekili Sayın Sadullah KISACIK tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/33944 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/33944 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 70391FB6-2CE6-4865-9BD9-49911F50B658

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No:(312) 705 73 30

Adana Milletvekili Sayın **Sadullah KISACIK**'a Ait 7/33944 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bu kapsamda ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız, Bakanlığımız tarafından yürütülen sosyal yardım programlarına e-Devlet Kapısı üzerinden veya SYD Vakfına bizzat başvurmaları ve söz konusu mevzuatta yer alan şartları taşımaları halinde sosyal yardım programlarından faydalanabilmektedir.

Bu kapsamda tematik ve kapsayıcı sosyal yardım programları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız desteklenmekte olup sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı veriler yıllık olarak yayımlanan Bakanlığımız faaliyet raporlarından takip edilebilmektedir.

Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımızca her ilde oluşturulmuş *Çocuklar Güvende Ekipleri* aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetleri yürütülmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda;

- *Sokakta Risk Altında Bulunan Çocuklara Yönelik Çocuklar Güvende Ekipleri* aracılığı ile alan taramaları yapılmakta, tespit edilen çocuk ve ailelere yönelik yürütülen çalışmalar sonucunda çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti sunulmakta, gerek görülmesi halinde aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte ve çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.
- *Risk Altında Bulunduğu Okullar Tarafından Değerlendirilen Çocuklara Yönelik Çocuklar Güvende Ekip Çalışmaları* kapsamında okullarda rehberlik servisi, okul yönetimi ve öğretmenlerle yapılan görüşmeler neticesinde okula devamsızlığı gibi göstergelerle yapılan değerlendirmeler sonucunda risk altında olduğu değerlendirilen veya sosyal hizmet müdahalesi gereken çocukların ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik ailelerle görüşmeler gerçekleştirilmektedir. Görüşmeler sonrası çocuğun ve ailenin ihtiyaçları belirlenerek, buna yönelik koruyucu, önleyici ve destekleyici tedbirler alınmakta, gerekli mesleki çalışmalar gerçekleştirilmekte, çocuğun aile ve okul ortamında takibi yapılmaktadır. Ayrıca okullarda ve aile görüşmelerinde Bakanlığımız hizmetlerine ve ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattına ilişkin bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.
- *Risk Altında Bulunan Çocukların İzlenmesine Yönelik Çocuklar Güvende Ekip Çalışmaları*, çocukların önlenebilir risklerden korunması ve sağlıklı gelişimlerinin

desteklenmesi amacıyla, koruma kararı kaldırılarak ailesine teslim edilen, suça sürüklenen, ihmal edilen, sokakta çalıştırılan veya diğer nedenlerle risk altındaki çocukların ve ailelerinin uzman ekipler tarafından düzenli aralıklarla izlenerek, durumlarına uygun desteklerden yararlanmalarının sağlanması amacıyla düzenli aralıklarla hane ziyareti yapılarak çocuğun ve ailenin risk ve ihtiyaçları değerlendirilmektedir. Gerekğinde mesleki müdahale ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına da yönlendirme yapılmaktadır.

- *Kırsal Bölgelerde Koruyucu ve Önleyici Hizmet Çalışmalarını Yürüten Çocuklar Güvende Ekip Çalışmaları* kapsamında köy ziyaretleri gerçekleştirilmekte; bu ziyaretlerde köylerde yaşayan çocukların durumları, aileleri ve köyde bulunan kamu görevlileriyle değerlendirilmektedir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda, çocuklar ve aileleri ihtiyaç duydukları sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmakta, risk altında olduğu tespit edilen çocuklar hakkında ilgili mahkemeden koruyucu ve destekleyici tedbir kararları alınmaktadır. Okula devam etmediği tespit edilen çocukların okula devamlarının sağlanması konusunda gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi yoluyla çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmeti verilmektedir. SED Hizmeti bir sosyal yardım değil, sosyal hizmet modelidir. Ailelerin ekonomik olarak güçlendirilmesinin yanı sıra psikososyal açıdan desteklenmesini temel almaktadır. SED Hizmeti ile desteklenen okul çağındaki çocukların, akademik, sportif, sanatsal ve kültürel açıdan güçlendirilmesi esastır.

Ayrıca SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak, fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla 2017 yılında başlatılan “*SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi*” kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağındaki bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır. Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Öte yandan 81 ilimizin tüm sosyoekonomik seviyedeki bölgelerinin sosyoekonomik kalkınmasına katkı sağlamak amacıyla kadınların istihdam edilebilirliklerinin sağlanması, istihdamının artırılması ve kadınların istihdamda kalması, Bakanlığımızın öncelikli çalışma alanları arasında bulunmaktadır. Bu kapsamda; kadın kooperatifleri ve kadın girişimciliği alanlarında ve NEET kadınlara yönelik projeler yürütülmektedir. Ayrıca, kadınların ekonomik güçlenmesine yönelik imzalanan protokoller kapsamında çeşitli çalışmalar devam etmektedir.

Bununla birlikte, Bakanlığımızca yürürlüğe konulan Kadının Güçlenmesi Stratejisi Belgesi ve Eylem Planı’nda (2024-2028) kadınların ekonomik olarak güçlendirilmesine yönelik stratejiler ve çeşitli faaliyetlere yer verilmiş olup ilgili tüm taraflarla iş birliği içinde çalışmalar yürütülmektedir.

Ayrıca, GAP Bölgesindeki şehirlerde, yoksul hanelerin yaşadığı mahallelerde ve ilçe merkezlerinde kurulan; Eğitim Programları, Sağlık Programları, Gelir Getirici ve Kadın İstihdamını Girişimciliğini Destekleyici Programlar, Sosyal Destek Programları, Sosyal

Sorumluluk Programları ve Kültürel-Sosyal Etkinliklerin yürütüldüğü merkezler olan Çok Amaçlı Toplum Merkezleri'nin (ÇATOM) hedef kitlesi çoğunlukla genç kız ve kadınlar olup, gelişmeler doğrultusunda bazı programlara çocuklar da dâhil edilmektedir.

Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde toplam 34 ÇATOM ile faaliyetler yürütülmektedir.

Diğer taraftan erişilebilirlik alanında uygulamalara hız verilmesi, bu alanda fiziksel, dijital ve zihinsel dönüşümün sağlanması ve erişilebilirlik kültürünün oluşturulması için 2020 yılı Erişilebilirlik Yılı ilan edilmiş ve çalışmalar hızlandırılmıştır.

Erişilebilirlik konusunda kamuoyunun ilgi ve dikkatini çekmek ve konuya ilişkin çalışmalara ivme kazandırmak amacıyla erişilebilirliğin temel hak olduğu bilincinin geliştirilmesi, gündelik yaşamın doğal bir parçası haline getirilmesi, doğru uygulamaların yaygınlaştırılması, gelecek nesillerde sürdürülebilirliğinin sağlanması ve erişilebilirlik kültürünün oluşturulması için 16 Mayıs 2025 tarihinde 2025/8 sayılı “Ulusal Erişilebilirlik Günü” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmıştır.

Dijital alanda internet siteleri ve mobil uygulamalar aracılığıyla sunulan bilginin farklı özelliklere sahip kullanıcılar tarafından edinilebilir ve anlaşılabilir formatta olması amacıyla internet siteleri ve mobil uygulamaların tasarım ve güncelleme dâhil tüm aşamalarında erişilebilirliğin sağlanması için 21 Haziran 2025 tarihinde 2025/10 sayılı “Web Siteleri ve Mobil Uygulamaların Erişilebilirliği” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmıştır.

Ayrıca; Üçüncü Yaş Üniversitesi olarak anılan, ülkemizde de farklı üniversitelerin kampüsleri bünyesinde Tazelenme Üniversitesi gibi farklı isimler altında faaliyet göstermekte olan eğitim yapıları ile 60 yaş ve üzeri bireylerin ihtiyaçlarına özgü oluşturulmuş eğitim programları çerçevesinde yaşlı bireylere eğitimler verilmektedir. Hayat boyu öğrenme ile aktif ve sağlıklı yaşlanma kapsamında bu gibi eğitim programlarının çeşitlendirilmesi ve yaygınlaştırılması desteklenmekte olup 2021 yılında imzalanan protokolle birlikte projenin iş ve işlemleri Bakanlığımız Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmeye başlanmıştır.

Programın Bakanlığımız tarafından devralınmasından Üçüncü Yaş Üniversitelerinin yaygınlaştırılması ile hayat boyu öğrenme ve toplumsal hayata katılım desteklenerek aktif ve sağlıklı yaşlanma olgusunu güçlendirecek mekanizmaların temelleri atılmış; var olan mekanizmalara bütüncül yaşlılık politikası çerçevesinde gereken destek sağlanmıştır. Programın ülke genelinde yaygınlaştırılması amacıyla 28 üniversite ile iş birliği protokolü imzalanmıştır.

Yaşlı bireylerin sosyal ve ekonomik yaşama katılımlarını sürdürerek topluma katkıda bulunmaya devam etmelerini sürdürmeye yönelik olanakların geliştirilmesi ihtiyacı doğrultusunda; teknolojik yaklaşımları tanımaları, öğrenmeleri ve kullanmaları günümüz koşullarında her zamankinden daha önemli hale gelmiştir. Bu kapsamda; Bakanlığımıza bağlı huzurevlerinden hizmet alan yaşlıların teknolojiye uyum sağlamalarını ve dijital okuryazarlıklarını geliştirmek amacıyla 2025 yılı itibarıyla, 19 ilimizde yaşlı bireylerin teknolojiyi deneyimleyebilecekleri 21 Dijital Bahar Odası oluşturulmuştur. Proje kapsamında; huzurevinde kalan yaşlı bireylere yönelik eğitim ve yaşam boyu öğrenme olanaklarını geliştirmek amacıyla farklı alan ve konularda eğitimler verilmiştir.